СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 280. Джерзі Сіти, Н. Дж., четвер, 4-го грудня 1941. No. 280. Jersey City, N. J., Thursday, December 4, 1941. VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ в злучених державах Америки. ПЯТЬ ЦЕНТІВ за границею злучених держав Америки. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States of America. FIVE CENTS elsewhere.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПИТУЄ ЯПОНІЮ ПРО ЇЇ ЗАМІРИ В ІНДО-КИТАЮ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт заявив, що він офіційно запитав японський уряд, в якій цілі Японія посилає свої війська, фльоту та літаки до Індо-Китаю, звідкія можна легко напасти на Сіям та Бурманських Шлях. Він висловив надію, що Японія скоро відповість на його запит. Хоч президент заперечив, начеб то його запит мав форму ультимату, проте дипльоматичні знавці стверджують, що він поставив Японію в таке становище, що їй треба відтягнути свої війська з Індо-Китаю, або прямо пуститися на газард і воювати з потужною коаліцією аліянтів. На пресовій конференції президент Рузвелт виглядав оптимістично настроєний щодо полагодження конфлікту на Тихому океані. Він назвав Японію „приятельською державою" і висловив надію на мирне закінчення далеко-східного конфлікту. Подібні думки висловили рівнож японські представники у Вашингтоні.

КОМУНІСТИ ВЧАТЬ МОЛОДЬ БРЕХНІ Й ШАХРАЙСТВА, ЗВІТУЄ КОМІТЕТ КУДЕРТА

НЮ ЙОРК. — Інвестігаційний Комітет Рап-Кудерта, що розслідкує комуністичну діяльність по нюйорських високих і середніх школах, оголосив спеціяльний звіт, в якому каже, що комуністи вчать молодь брехати, шахрувати та творити непорядки в клясах. Комітет твердить, що комуністичні „ячейки" існують в 4 нюйорських каледжах, 9 гайскулах як також між учителями. 600 студентів з Сити каледж та Бруклинського каледжу належали до Комуністичної Ліги Молоді, а понад 3,500 студентів було під впливом комуністичної партії, головно через Американський Студентський Союз, який є т. зв. фронтовою організацією компартії в Америці. Тактика діяльности по школах, твердить комітет, побудована на тактиці московської комуністичної партії. Вони, цебто комуністи, захоплювали ключеві позиції в школах, прикриваючись т. зв. „леґальним апаратом", цебто якоюсь невинною організацією, чи пак вивіскою, за якою велася зрадницька, московська, анти-демократична й анти-американська робота. Комуністи не тільки підривали демократичний устрій своєю тоталітарною наукою, але також вчили студентів нищити всяку мораль. Вони вчили, що „правда та честь — це старі буржуазні пересуди, а для осягнення іхньої мети не тільки дозволяється, але навіть поручається вживати брехні та шахрайства". „Комунізм це щось більше ніж політична програма, це повна фільософія життя, яка відкидає традиційні етичні критерії, а принимає чисто утілітарний кодекс", звітує комітет Кудерта. Комунізм є тимбільше небезпечним для американізму та демократії, бо основується на чужій, московській доктрині, ворожій американському духови й традиції.

РЕЗИҐНУЄ З ЛЕҐІОНУ ЧЕРЕЗ ПОЛІТИКУ

НЮ ЙОРК. — Полк. Дж. В. Кузнік, член Американського Леґіону, й учасник боїв у Франції 1918. р., вислав листа до краевого команданта Леґіону, в якому заявив, що резиґнує через політику Леґіону, яка всецілo пішла за політикою президента Рузвелта. Полк. Кузнік, що до грудня 1939. р. перебував у Франції, твердить, що в першій світовій війні американці воювали проти кайзера за демократію. Тепер величезна більшість членства Леґіону, пише Кузнік, є проти війни. Що більше, „всімдесять процент американського народу є проти війни з Гітлером в обороні большевизму", твердив Кузнік. Він рівнож скритикував команду Леґіону за те, що далася втягнути в політику Нового Розділу.

„АМЕРИКА ПЕРША" СТАНЕ ПОЛІТИЧНОЮ ГРУПОЮ

ШІКАҐО (Ілл.). — Ґен. Роберт Е. Вуд, голова ізоляційної організації „Америка перша", повідомляє, що його організація прибере форми політичної групи та стане до конґресових виборів 1942. р. Та, твердив ген. Вуд, це не буде третя партія. Його організація буде піддержувати демократичних і републиканських, а навіть прогресивних кандидатів, які не будуть за участю Америки в европейській війні. Комітет, що повстане, буде зачартерований по цілій Америці. Він буде поборювати тих конґресменів та сенаторів, що голосували за зміною Невтральностевого Закону, каже Вуд.

КІНЕЦЬ ВІЙНИ В НАШИХ РУКАХ — КАЖЕ РАДІЄВИЙ КОМЕНТАТОР

НЮ ЙОРК. — Едвард Р. Моров, голова европейських кореспондентів „Колюмбія Бродкестінґ Систем", який на днях вернув з Лондону, заявив, що кінець війни не наступить ні в Росії ані теж в Лібії, але „над берегами Потомаку". Він твердить, що американська допомога Англії не є вистарчальною, а якщо Америка не вступить до війни, Англії грозить цілковита заглада. Перед Америкою повинні стояти лиш два питання, говорив Моров, а саме, чи має Англія бути врятована від заглади, та як далеко Америка рішена піти для рятування Англії. Згаданого кореспондента витали привітним обідом в готелі Валдорф-Асторія в Ню Йорку, на якому було багато визначних американських журналістів і кореспондентів.

КОННОЛІ ПЕРЕСТЕРІГАЄ ЯПОНІЮ ПЕРЕД ВІЙНОЮ

КОРАЛ ҐЕЙБЛС (Фла.). — Сенатор Том Конналі, голова сенатського комітету заграничних справ заявив, що „якщо Японія хоче війни, вона переконається скоро, що ми маємо на Пацифіку фльоту, яка стріляє й то стріляє цільно". Він гостро скритикував Японію за її агресивну політику проти тихого й мирного Китаю.

АМЕРИКА НЕ ДАЄ ОБІЦЯНОЇ БОЛЬШЕВИКАМ ПОМОЧІ, ПИШЕ КОРЕСПОНДЕНТ „ТАЙМСУ"

Вашингтонський кореспондент ґазети „Ню Йорк Таймс", Артур Крок, пише в згаданій газеті з 3. грудня ц. р., що Америка не дає большевикам стільки помочі, що їм приобіцяла. Причин на це складається багато, пише Крок. Передівсім, бракує відповідної скількости кораблів, щоб перевезти ними стільки матеріялів, скільки нараз потрібно Советам. Далі, тяжко є переконати британські та американські штаби армії та фльоти, щоб вони погодилися на це, що треба Росії посилати багато з тих матеріялів, яких потребують рівнож американська й британська армія й фльота. Вкінці нема цілком інформацій про це, наскільки можна довозити ці матеріяли до советських пристаней як прим. до Архангельська на Білому морі. Москалі, пише Крок, не мають робітничих юній, і хоч можуть їх робітники працювати по 24 години на добу, проте вони є мало продуктивні, отже не знати, чи вони зуміють скоро виладовувати привезені з Америки матеріяли. А до найважніших причин, які стримують обіцяну Москві поміч, є ті, що Америка помагає рівнож іншим державам, отже не може стільки доставити, скільки приобіцяла. Навіть колиб все було в порядку, то ледви чи Америка зумілаб на час доставити Росії літаки, повзи, гармати, поживу й пр. Бо ці самі матеріяли вона доставляє Великій Британії, Китаеви, країнам Полудневої Америки, Голяндській Індії і пр. Г. Гопкинс, пише Крок, був досить песимістично настроєний щодо скорих вислідів американської допомоги Росії, одначе місія Гаримана-Бівербрука мабуть перечислилася в своїх калькуляціях та приобіцяла Сталінови надто багато, а тепер тяжко це доставити. Та всеж таки, пише Крок, американський уряд зробить все, щоб ці перешкоди усунути.

БРИТІЙСЬКІ ДОМІНІЇ СЛІДКУЮТЬ ЗА РОЗВИТКОМ АМЕРИКАНСЬКО-ЯПОНСЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ

Канада, Австралія та Нова Зеляндія, що лежать у сфері евентуальних воєнних операцій на випадок війни між Америкою й Японією, слідкують з напруженою увагою за ходом американсько-японських переговорів. Представники тих доміній часто відвідують департамент стейту та засягають інформацій про стан японсько-американських відносин. Спеціяльно заціікавлена є ходом переговорів Канада, яка тісно звязала свою політику з політикою Злучених Держав Америки. Нема двох слів, що колиб прийшло до війни з Японією, Канада, а разом з нею Австралія та Нова Зеляндія станууть негайно по стороні Америки.

НІМЦІ ВИРВАЛИСЬ З ОКРУЖЕННЯ І ВІДНЕСЛИ ХВИЛЕВІ УСПІХИ

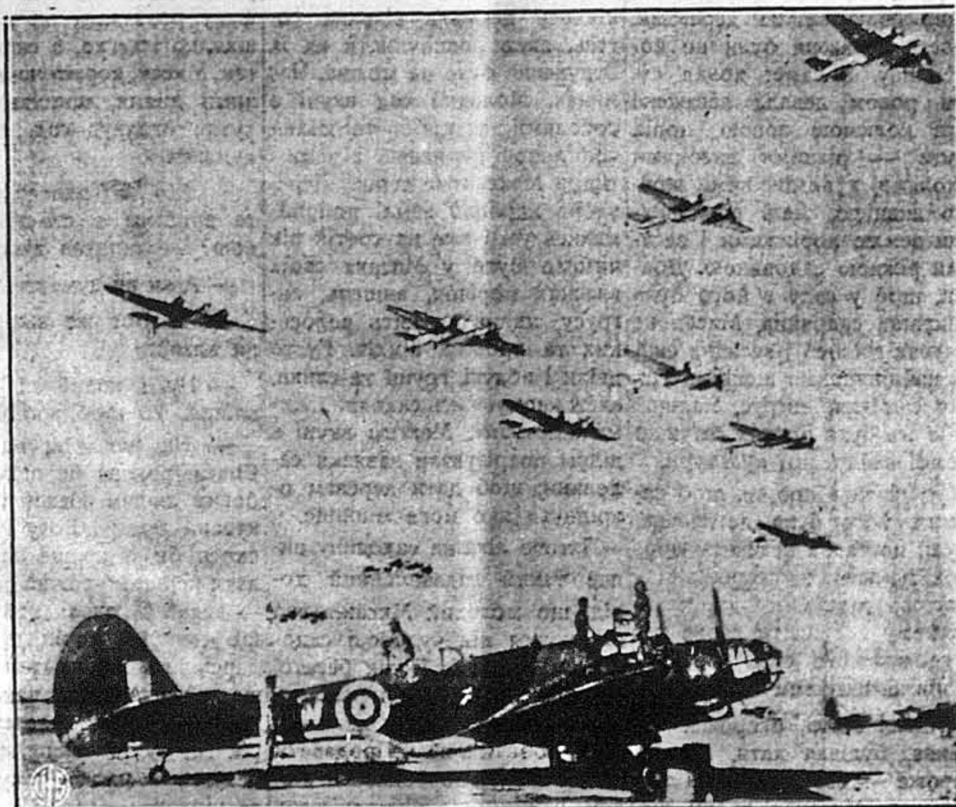
Британські звідомлення з Лібії говорять, що німецьким панцерним частинам вдалось розірвати ту лінію, якою британці розділили німців на дві части й відзискали в той спосіб свій власний контакт з залогою в Тобруці. Британці признають, що тим німці осягнули хвилеві успіхи. Але водночас вони заявляють, що на черзі йдуть нові британські наступи, які уневажнять ті хвилеві німецькі успіхи. Боротьба в околицях Режеґа, що попав в руки німців, продовжається.

НІМЦІ ЗНОВ ДИВЛЯТЬСЯ ОПТИМІСТИЧНО НА КАМПАНІЮ В ЛІБІЇ

Німецькі звідомлення з лібійського фронту знов оптимістичні. Німці кажуть, що положення рішуче розвинулось в користь німців і вслід за тим можна дивитись оптимістично на вислід лібійської битви. Вони далі кажуть, що їм вдалось взяти в полон девять тисяч британського війська, в тім трьох генералів, а також велику масу воєнного матеріялу. (Італійські звідомлення ще радісніші, бо вони кажуть, що війська держав „осі" взяли десять і пів тисячі бранців і чотирьох ґенералів. Про поновне відрізання Тобрука італійці тепер нічого не говорять, бо вони передтим заперечували, начеб британці колинебудь взагалі відзискали з Тобруком контакт).

СОВЕТСЬКІ ЗВІДОМЛЕННЯ ПРО СВОЮ ОФЕНЗИВУ

На ростовськім фронті советські війська далі відносять великі перемоги, кажуть советські звідомлення. Німці так скоро втікають, що советські війська не можуть їх наздігнати. Проте офіційні советські звідомлення ще не потвердили здобуття Таганрогу, про що говорили вже пару днів передтим неофіційні звідомлення. Представник уряду Лозовський заявив, що заки вони це проголосять, хочуть бути певними, чи Таганрог дійсно в їх руках. Советські звідомлення також говорять про успішні наступи на німців в околицях Москви і Ленінграду.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ В СЛУЖБІ.—Бомбери з фабрики Глена Мартина в Болтимор сповняють роботу на британській службі в Лібії.

БРИТІЙСЬКА ТЯЖКА ФЛЬОТА НА ДАЛЕКІМ СХОДІ СТАЄ НА ПОГОТІВЛЯ

СІНГАПУР. — Два британські боєві кораблі найтяжчої ваги, серед них новозбудований „Принц оф Вейлс", впровадили величезну британську морську армаду до морської бази в Сінгапур. Поважна частина з цеї армади походить з європейського терену війни. Британія післала їх туди в тій цілі, щоб бути готовою на випадок війни з Японією. Далекосхідною британською фльотою командує віцеадмірал сер Спенсер В. Филипс. Водночас до Сінгапур напливає багато британського війська. Загально говорять, що наступ японських сил на Тайлянд запалить воєнну пожежу.

В британських колах таке переконання, що Японія пильно слідкує за розвоєм подій на советсько-німецькім і лібійськім фронті. Яклиш там показується, що держави „осі" тратять перевагу, Японія відразу смириє і готова далі переговорювати.

АНГЛІЯ НАБИРАЄ ЩЕ ТРИ МІЛІОНИ ВІЙСЬКА.

ЛОНДОН. — Англійський уряд порішив звербувати до війська ще три міліони чоловіків, в віці від 41 до 51 літ. Причиною того, що дотепер їх не змобілізовано було це, що не було подостатком зброї і виекзіпування. А тепер Англія має тих продуктів подостатком. Водночас Англія задумує змобілізувати до ріжних військових занять два міліони жінок, в віці від 20 до 30 літ. Винстон Чорчил просив свій уряд, щоб той дозволив йому відтягнути обіцянку дану ним попередньо англійському народови, що вояки понижче 20 літ не підуть до воєнної заморської служби. Інтереси краю тепер вимагають, щоб і 19 літні хлопці йшли до тої заморської воєнної служби, говорив Чорчил.

РОЗКРИТТЯ ВЕЛИКОЇ ПРОТИФАШИСТІВСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ В ІТАЛІЇ.

РИМ. — Італійська поліція розкрила підпольну організацію, яка в трьох містах спричинила вибух в фабриках, підчас яких згинуло 137 італійських робітників. Та організація також плянувала замах на Мусолінія і тільки чудом він якось врятувався від нападу, говорять італійські офіційні кола. З цієї організації вже арештовано 60 осіб і їх буде судити спеціяльний трибунал. Але самі італійські кола стверджують, що найголовніших 11 справників, що виконували ці саботажні вчинки, ще не зловлено. За ними ще шукає поліція.

АНГЛІЙЦІ ПРОТИ ЗЛЕКШЕННЯ ЯПОНСЬКОЇ БЛЬОКАДИ.

ЛОНДОН. — Британські офіційні кола є проти того, щоб в теперішну хвилю в чім небудь облекшувати економічну бльокаду проти Японії. В офіційних колах Лондону таке переконання, що Японія має дуже малі резерви ріжних сирівців, потрібних для ведення війни. Ледви, чи знайдеться в неї тих сирівців на один рік ведення війни з Британією і Америкою, кажуть вони. Тому саме Японія така обережна в спровокуванні війни і міркує, котра зо сторін може вийти переможною в тім конфлікті.

ЯПОНІЯ НЕ УСТУПАЄ ЗО СВОЇХ ДОМАГАНЬ.

ТОКІО. — Хоч японський уряд порішив ще два тижні переговорювати з Америкою, проте її премієр Тойо знов заявив, що Японія ніяк не відступить від своїх міжнародних домагань і від своїх плянів створити на Далекім Сході свій „новий лад".

На далекий Схід приїхав новий німецький конзуль до Шангаю, що передтим був конзулем в Каліфорнії, Америка, капітан Відеман. Разом з ним приїхало чимало німецьких знавців. В добре поінформованих колах говорять, що завданням німців є довести до замирення між Китаем і Японією, щоб в той спосіб звільнити всі японські сили проти ворогів Німеччини — Британії і Америки.

ФРАНЦІЯ НА ШЛЯХУ ПЕРЕГОВОРІВ.

ВІШ. — Французькі газети не подають точних звідомлень про розмови між маршалом Петеном і маршалом Ґерінґом, яких завданням є притягнути Францію до співпраці з німецьким „новим ладом" в Европі. Цю важну хвилю французькі газети збувають покищо загальниками, кажучи, що розмови ведуться про те, як спільно боротись з большевизмом. На достовірні вістки треба зачекати, аж заговорять маршал Петен, кажуть вони.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ МІРИ В ФРАНЦІЇ.

ВІШ. — Франція далі впроваджує протижидівські міри. Вона знов обмежила практикування певних професій жидам, а також зачинає творити окремі жидівські громади, в яких гуртувались би жиди і займались виключно своїми справами, а не загально народними. Жидам не вільно мати мешкальних будинків, з виїмком тих, в яких лише вони самі мешкають. Всі інші будинки переходять до французьких рук.

ШВАЙЦАРІЯ НА ШЛЯХУ ДО „НОВОГО ЛАДУ".

БЕРН. — В добре поінформованих колах говорять, що німці роблять натиск на Швайцарію, щоб вона приступила до повної співпраці з держава „осі". В першу чергу німці натискають на швайцарський уряд, щоб той викинув зо своїх границь британських й американських громадян, як це зробив під натиском Британії Іран і Ірак у відношенні до німецьких громадян.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить пс илати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Theree months	$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІДПОВІДЬ СТАЛІНСЬКИМ АҐЕНТАМ

На іншому місці передруковуємо з канадійського часопису редакційну статтю на тему: Чи канадійці винні Сталінови „велику вдяку"? Як знаємо, Канада є вже давно у війні з Німеччиною. Вона є британською домінією і докладає усіх можливих зусиль, щоб допомогти Англії перемогти Гітлера. У тому ділі має Канада підпору з боку усього свого громадянства, бо ті, що ставили їй перешкоди, а було їх небагато, опинились в таборах для інтернованих. Большевики, як відомо, найбільше шкодили у военній підготовці, поки Гітлер не пішов проти Сталіна. Тому теж й їхні провідники пішли до тих таборів, а їхні організації й видавництва зістали позамикані. Так остає по сьогоднішний день, хоч тепер большевики вже ніби є за военну підготовку і допомогу демократіям.

Як бачимо, канадійський уряд надто добре визнається в большевицьких махінаціях та в большевицькій етиці, щоб вірити, що большевикам залежить на Канаді чи демократіях. Ось так думає теж і канадійське громадянство. А стаття, яку передруковуємо, є саме доказом цього, як добре в Канаді знають большевиків, зокрема методи і ціхи політики кремлівського диктатора. Ось та політика не змінилась і тепер. Червона Москва остала надалі такою, якою була. І Сталін не змінився ні крихітки у свому відношенню до демократій, Англії, чи Злучених Держав Америки, ні до тих поневолених народів, що їх досі гнобив. Він далі буде тим самим пострахом для сусідів, яким був. І далі підкопуватиме владу і порядок у всіх краях світа, як це робив досі. Усе те робив би він і тепер, якби тільки міг... І буде цілком певно робити, якщо не пропаде разом з Гітлером...

Канадійський часопис глядить на боротьбу демократій з Гітлером цілком тверезо. Він є проти цього, щоб казати свому народови, щоб він був вдячний Сталінови, що здержує похід Гітлера. Але є за таке щире й ясне говорення, що ніщо інше, а тільки конечні обставини звели демократії зо Сталіном докупи для осягнення одної цілі, що є спільна, як світовим демократіям, так і Совєтам. Бо демократіям є тепер потрібна всяка допомога, яка ослабляє Гітлера. А принадково так склалось, що те саме є потрібне Сталінови. І це є те, що обєднує демократії зо Сталіном, а ніщо інше.

Думаємо, що чим більше буде появлятись ось таких голосів в Канаді й Злучених Державах, серед демократій, чи в світі взагалі, тим лекша буде праця для усіх тих, що формують один загальний протитоталітарний фронт, що думають про такий новий порядок у світі, в якому не може бути місця не тільки для Гітлера, але теж і для Сталіна і його режіму.

Do Canadians Owe Stalin "Great Gratitude"?

It is right and proper that Canadians should contribute medical and other aid to Russia, for the Russian soldiers and people deserve sympathy and support. It is a flat falsehood to say that Canadians owe "Mr. Stalin and his associates great gratitude," for Mr. Stalin and his associates have plotted to destroy democracy all over the world and are fighting on our side only because they have been attacked.

It may be worthwhile to recall their recent record. In 1939, while pretending to negotiate with Britain, they made a pact with Hitler for the plunder of Poland. When the Poles were down, the Bolshevists struck from behind. This is what Molotoff said, on October 31, 1939: "One swift blow to Poland, first by the German army and then by the Red army, and nothing was left of this ugly duckling of the Versailles Treaty." In the same speech he declared Britain was the aggressor in the war with Germany.

On November 5, 1939, when the attack on Finland was being planned, a Moscow broacaster boasted: "We are dropping the diplomatic game and coming out into the open." Before this the Communist internationale had issued a manifesto calling on the workers of Britain and France to oppose this "imperialistic war." On November 6, the Communists of Toronto distributed anti-war leaflets bearing the name of Tim Buck.

When the attack on Finland was decided, the Bolshevists followed exactly the example of Hitler, using falsehood and slander to make a case for war. The tiny republic was accused of planning to attack Russia. Stalin and Molotoff declared that Britain and France were going to use it for an attack on Lenigrad. These are the gentlemen to whom we now owe "great gratitude."

The attack on Finland revolted the civilized world. The Bolshevists, having dropped "the diplomatic game," proceeded to match the Nazis as far as possible in treachery and rapacity. They had already enslaved three Baltic states. They robbed Rumania of two provinces. They tried to bargain with Hitler behind Turkey's back, for bases on the Dardanelles. Disappointed, they tried to get Turkey and Bulgaria to fight, unaided. They watched Yugoslavia and Greece go down but made no move to resist the Nazi. Winston Churchil warned them their turn was coming but they still thought they could win by waiting.

Hitler struck. Molotoff declared the blow was unprovoked aggression. If this did not mean that the Bolshevists had meant to keep their gansters bargain it meant that Molotoff was lying. Stalin told his people why he had made the the pact with Hitler in 1939. The Nazis, he said, were "cannibals and fiends," but Russia could not decline a peace treaty, even with cannibals and fiends. He added—after the partition of Poland—that the pact did not infringe on the territorial integrity of a peace-loving state. No lie of Hitler's ever surpassed that in impudence.

They are fighting now because Hitler has left them no choice. They care no more for Canada, or Britain or freedom than they did when they plotted against free countries everywhere. They care no more for the lives of their people than Hitler for the lives of Germans. In their retreat from states they had ravaged they have destroyed cities and countryside—Tallinn in Estonia and Viipuri in Finland are witnesses of their callous brutality.

We are helping them because their fight helps us, not because they are less treacherous and brutal than they were six months ago. They are the same now as then. People and papers who preach that Canadians owe them gratitude are spreading a monstrous lie, and and making themselves tools of one of the two most vicious propaganda organizations ever created.

(The Evening Telegram, Toronto, November 28, 1941).

Дипльоматична Зброя

Вже Тома Масарик підмітив, що щоби бути добрим політиком і дипльоматом не конче треба вміти гарно і запальчиво говорити й своєю особистістю „гіпнотизувати" слухачів. Коли ходить про тих народних діячів, що мають безпосередний контакт з масами, то вони, без сумніву, мусять і своєю особою імпонувати масам. Але коли ходить про переконування і взаїмні торги дипльоматів, зокрема на міжнароднім ґрунті, то вся ця запальчивість і „гіпнотизування" не варті торби клоччя. Чужі державні мужі не дадуться захопити чиєюсь особистістю, тільки річевими, переконливими арґументами, піддержаними силою. Можна говорити дуже спокійно, дуже потихоньки, а навіть недбало; але коли за даними словами містяться болючі арґументи — чужий політик насторожить вуха і слухатиме з найбільшою увагою. З другого боку, можна сильно кричати, з найбільшим переконанням вимовляти свої слова і ґестикулювати руками, проте не зробити ніякого враження на іншого державного мужа, коли за даними словами нема переконливих, зачіпаючих за живе, арґументів.

Перед нами живий приклад таких дипльоматичних торгів: Японія не хоче війни з Америкою, але не хоче також резиґнувати зо своїх аґресивних плянів. Америка також не хоче війни з Японією, але не хоче також допускати до надмірного розросту японської імперії щоб опісля це зле не відбилось на самій Америці. Вслід за тим оба краї переговорюють. З боку Америки переговорює секретар стейту Кордел Гол з цілим штабом своїх знавців. З японського боку переговорюють амбасадор Номура і спеціяльний представник Курусу, також при підмозі штабу своїх знавців. Кордел Гол, коли ходить про його красномовні здібности і його „гіпнотизуючу" особистість, не має якихось надзвичайних здібностей. Він робить враження звичайного, добрячого чоловіка. Чи красномовними є японські представники — не знаємо. Але бачимо як вони навмисно дають себе фотографувати в позах добрячих, усміхнених, звичайних людей, щоб тим викликати потрібне їм враження серед американської публики.

Їхньою зброєю в переговорах не є бравурність, маґнетичність їх особистостей, тільки глибокі, розумні арґументи. Але розум тих арґументів також не полягає на якихось інтелектуальних підступах, чи софістичній акробатиці, тільки на шахуванні сили.

Америка впродовж кількох літ заохочує китайського маршала Чян Кай Шека до опору проти японців. Цей опір, безперечно, є в інтересі самих китайців. Бо коли тепер китайці уляжуть японській аґресії, вони готові на довгі літа, а навіть і віки стати васалями Японії. Проте Чян Кай Шек без американської помочи довго не міг би ставити Японії опору і мусів би перед японцями капітулювати.

Отсе одне шахування американської сили. Друге шахування є — довіз ґазоліни й інших продуктів до Японії. Америка сама заборонила вивіз военних продуктів до Японії, а також обіцяла Голяндській Індії поміч, коли та заборонить продаж ґазоліни для неї. Згадана Індія є чи була, головним японським доставцем ґазоліни. А що Голяндія також боїться японської аґресії, обіцянка помочи з боку Америки прийшла їй дуже на руку і вона радо погодилась здержати продаж ґазоліни, ґуми, цини, та інших продуктів, Японії. Це другий важний козир в руках Америки, яким вона дотепер шахувала Японію. Третим козирем є сама американська фльота на Тихім океані. Але тим третим козирем Америка покищо не бажалаб Японії активно шахувати, бо вона має на Атлянтійськім океані інші клопоти, якими, з черги, Японія хоче Америку шахувати.

З боку Атлянтійського океану Америці також грозить небезпека. Ту небезпеку самі американці признають за більшу, ніж небезпеку виплиpraючу з розросту японської імперії. Японія використовує ту позицію і старається вимогти на Америці певні уступки. Та не лиш Гітлером Японія страшить Америку. Вона робить ще інші потягнення. Вона, за посередництвом Гітлера, шукає порозуміння з Чян Кай Шеком. Німці обіцюють китайському маршалови видобути для нього корисні умовини замирення. Вони навіть обіцюють, що Японія цілком відтягне свої війська з Китаю, звиїмком Манчуко, а задержить там для себе лише деякі економічні користи.

Чян Кай Шек, бачучи, що Америка вагається і пробує знайти основу для замирення з Японією, на днях вислав на руки американських властей пересторогу з домаганням, що коли Америка в чім небудь зменшить свою дотеперішню мілітарну поміч Китаєви, то він перший замириться з японцями. Третим японським козирем, якого теж і Японія не хоче проти Америки чинно уживати, є сама морська і сухопутна сила Японії.

Всі ці козирі добре відомі обом партнерам. І ними вони взаїмно собі погрожують; а не словами підсиченими високо напнятими почуваннями. Ціллю їх є належно оборонити інтереси своїх країв. Японія коштом Китаю, Індокитаю, Тайленду, Филипин, Австралії й можливо інших територій і хотілаб збудувати собі таку імперію, про яку не мріяли всі її дотеперішні мікада і шоґуни. Америка дивиться в будучину і старається не допустити до створення такої сили, яка постійно загрожувалаб її уснуванні й змушувала її перемінюватись у мілітарну країну.

Прийдеться Боронити Західну Канаду

Відвічний праступ тягнувся від непамятних століть на просторі теперішніх провінцій Манітоби, Саскачевану і Алберти. Повстав тут не чорнозем, але т. зв. темний сивозем — зприводу великої примішки металів — зрештою таксамо врожайний як в Европі. На тих просторах пшеничної землі панував століттями, американський бізон (бофало), менший брат нашого европейського тура, а також замешкували його ті, що полювали на бізона, цебто червоношкірі індіяни.

Отворення цього краю для управи збіжжя є головно триюмфом научного добору зерна, завдяки чому вдалося одержати пшеницю, що дозрівала під підбіґуновим кругом на протязі 95 безнічних майже гарячих днів.

Негайно по першій великій війні ті три степові провінції, Манітоба, Саскачеван і Алберта, з населенням, що тоді виносило всього півтора міліона, продукували таку велику кількість пшениці на вивіз, що цим був підкопаний добробут багатьох европейських, арґентинських і австралійських хліборобів. Ціла низка країв мусіла впровадити в ріжних формах преміювання власної продукції зерна. Населення згаданих провінцій збільшилося на протязі літ аж впятеро.

Більшими містами в Манітобі є: Виннипеґ з близько 300,000 мешканцями, з яких щонайменше 25,000 є українцями; старше від нього і сусідуюче з ним, в переважній більшости французьке місто Ст. Боніфейс, з якими 15 тисячами мешканців; а далі Брендон з 20 тисячами. У Саскачевані до більших міст зачислити треба столицю провінції з несповна 60 тисячами, Саскатун з 40 тисячами і Муз Джа з якими двадцять кількома тисячами. У провінції Алберті найбільшим містом є столиця провінції Едмонтон, що числить 92,000 і майже рівне йому щодо населення місто Келґарі, лежаче на південь від Едмонтону. Крім цього є ще місто Летбридж, ще більше на південь від Едмонтону, що числить несповна 50 тисяч мешканців.

Гористо надморським краєм цілковито відмінного характеру від трьох згаданих степових провінцій, є Британська Колюмбія.

Ця провінція, три рази більша від британських островів, відзначаєтся ріжними кліматами та природніми багатствами. Є вона переважно гориста (найвищий вершок Мавнт Фейрвендер має коло 4,600 метрів височини). Острови Венкувер і Квін Шарлот та само морське побережжя мають лагідний клімат, подібний до анґлійського і надаються до плекання овочів. Багатства їхні творять: будівляне дерево, мінеральні зложжя, золото, мідь, срібло, олово і цинк, а також вугілля, річне і морське риболовство. Переважна частина гір Британської Колюмбії є ще мінеральоґічно не досліджена, а більшість лісів не є ще експльоатована.

Суспільний дохід на голову є найвищий у Британській Колюмбії, а також і платні є тут найвищі з огляду на нечисленне населення.

Слабе заселення Британської Колюмбії є чинником дуже небезпечним. Довжина побережжя Британської Колюмбії і островів виносить близько 1,700 миль, а оборона того побережжя перед нападаючим неприятелем вимагала би крім фльоти, поважної сухопутної армії. Усього того Канада покищо не має. Якщо Британська Колюмбія не буде сама в силі оборонитись, то Злучені Держави мусять для власної забезпеки взятись до її оборони.

Підбіґунові околиці Канади занимають 41 відсотків цілковитого простору Канади, але мають ледви 17 тисяч населення.

30 літ тому було там 47 тисяч мешканців. Був це одначе період відкриття і завзятого пошукування золота, а водночас полювання, якому фарми футряних звірів тоді ще не робили конкуренції. Останній наплив населення в підбіґунові околиці треба толкувати відкриттям іще інших мінералів, як наприклад радіової руди в тих околицях.

НА СЕЛІ

Повість

(6) М. ШКОЛИЧЕНКА

— А я вам от що скажу: торгуватись я не люблю і не вмію, хочете продати леваду, то ось мої умови: 600 карб. та видатки по купчій ваші.

— Так нехай же буде і не по мойому і не по вашому, — підхопив козак, — а так: 500 карб. і видатки по половині, — згодні?

Поторгувались ще трохи, нарешті прийшли до згоди і тогож дня поїхали до повітового міста робити купчу.

II.

Від дня купівлі левади життя Мисакове перемінилося. Турботи про самітність, старість та незабезпеченість він залишив відразу і, здавалося, ніби переродився. Цілковита певність в тому, що він уже має власний клапоть землі, натхнула на його душу нові течії життя. Такі нові і такі приємні, що Мисак почував себе немов би вісімнадцятилітнім парубком. Веселощі, хороший настрій духа не покидали його. Наймиліші думки його та мрії жили тепер на леваді. У невеличкій кімнаті своїй що вечора працював він тепер над ріжними плянами: то малював будинки, то рисував сад, розмежовував доріжки, вимальовував квітники, розсажував квітки та дерева і після безчисленних змін, відмін, поправок та переробок затвердив нарешті свій плян і ждав тільки, поки вишлють йому купчу. Купчої довго не затримували, і коли Мисак одержав її, то зараз же поїхав на свою землю знову. Приїхавши наняв грабарів, окопав леваду з трьох боків ровом, а з четвертого поставив часову огорожу. В осени навідався в трете і вже на цей раз засадив свою землю деревами. Дерева посажені були по його пляну, а саме: понад самим ровом левада засажена була колючою лозою, понід валом — рівними високими тополями, а поміж ними жовтою акацією. Далі розпланували землю доріжками і засадили ріжною садовиною. Дбаючи, щоб у саду в його була найкраща садовина, Мисак не жалував грошей і засадив свій сад найціннішими щепами. Так само порічки, аґрус, малина — це все було ріжних гатунків і самої найкращої культури.

Турбуючись про те, щоб садовина його була доглянена, Мисак поставив невелику просту хату, наняв за сторожа старенького діда Омелька, наказав йому доглядати сього, як свого власного ока, і поїхав у Київ на цілу зиму.

Купівля землі, огорожа, садовина, будівля хати, платня сторожа — все отсе вкупі так витрусило Мисакові гроші, що він міг тільки малювати та перемальовувати пляни своїх будівель на папері, приступитиж до дійсної будівлі не наважувався. Правда, у його залишилось декілька вільних сотень, алеж розпочинати на їх будування було не можна. Час минав. Молодий сад вкупі з тополями, акаціями та колючою лозою ріс неначе з води і тішив Максимове серце. Дерева на хорошій землі попринимались усі і вже на третій рік чимало було у Мисака своїх власних порічок, вишень, аґрусу, малин і навіть волоських та простих оріхів. Густо цвіли і яблуні, груші та сливи, алеж кермуючись садовницькими книжками, Максим вкупі з дідом позрізували завязки садовини, щоб дати деревам окріпнути яко мога міцніше.

Пятого літа на садовину випав такий надзвичайний дорід, що молодий Мисаків сад аж гнувся під чудовою садовиною. Уродило її так багато, що Максим і радів і разом з тим турбувався, бо не знав, що й робити з нею. Продавати він не хотів, пороздавати людям радий був, але не знав, як це так зробити, щоб не похоже було на щось нерозумне. Нераз турбували його думки про цю садовину, аж поки нарешті дід Омелько не поміг йому розвязати це питання і швидко і легко, а склалося це так. Мисак, користуючись святними днями, приїхав на свій хутір, оглянув сад, сів і задумався.

— Що ви, паночку, думаєте зробити з своєю садовиною? — запитав дід.

— А як ви думаєте, діду?

— Та Бог же вас знає, — ви хазяїн.

— Ну, а колиб ви були хазяїном, то щоб зробили?

— На цей рік, на самого Спаса, роздав би садовину убогим людям. Нехай би подякували люди і Богу і вам. Та якось би й краще було роздати перший урожай садовини, — нехай би знали добрі люди, що перший дорід на господарській землі не гроші, а божа ласка. А у вас, паночку, це перший дорід садовини. Торік ми заставляли тільки подекуди, а цього року нічого не чіпали, — що Бог уродив, те й є.

— А якжеж це можна зробити?

— І, паночку, аби ваша ласка, скажіть тільки слово! І хто на селі не знає діда Омелька? Або кого не знаю я? І убогих і багатих — усіх знаю. Перекажу ваше слово і на Спаса, ще до схід сонця, сироти, вдови та інші убогі люди дожидатимуться осьтут під ворітьми. І за такою садовиною, як у вас, і пан не посоромився б до схід сонця приїхати, а не то що!

— Гаразд, діду, так і зробимо; але чи ведетьсяж воно справді так, що перший дорід роздати личить?

(Дальше буде).

BUY
DEFENSE
SAVINGS
STAMPS

Маленьке, спокійне озеро Ітаска в Мінесоті є джерелом з котрого бере свій початок могуча Мисисипі.

Бразилія є більша під оглядом населення і протору від решти Південної Америки.

ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ ДЛЯ ОБОРОНИ

Президент Рузвелт вислав однакові листи до голови ЮМВ (Юнайтед Майн Воркерс), Луіса та до представників сталевих компаній Б. Фейрлеса, Е. Грейса й Ф. Порнела. В листі говориться, що „праця в захоплених шахтах повинна відновитись... Спірне питання... не виправдує спинення праці в часі важної державної небезпеки..."

Президент звернувся до чотирьох лідерів „залишити справу „кловзд шап" у вугільних шахтах в такому стані як є нині на час державного поготівля... „або приняти обовязуючу арбітраж". Він каже, що ніяке приняте рішення не зачепилоб уже існуючих умов про юнійні „клоузд шап".

У листі до конвенції КІО в Дітройті, Президент заявив, що як демократичні свободи не будуть оборонені від „світового канчука" гітлеризму, то „свобідні професійні юнії та всі інші свобідні установи загинуть". Щоби обороняти ті вільности, він писав, „ми повинні виробляти зброю, повзи літаки, кораблі без перерви, а американський нарід та його уряд рішили, що ми їх будемо мати.

Договір з Мексико

Департамент державних справ оголосив про заключення договору з Мексико, згідно з яким: Встановляється остаточна ціна, сконфіскованих в 1933. р. американських нафтових піль. Мексико має зразу заплатити $9,000,000 як завдаток, а $40,000,000 за забрані маєтки має сплачувати річно по 2,500,000. Переговори про торговий договір мають почáтися негайно; Злучені Держави встановляють стабілізаційний фонд в сумі $40,000,000 для втримання мексиканської валюти на теперішній рівні; ЗДА купують около 6,000,000 унцій місячно мексиканського ново - здобутого срібла; Експортово-Імпортовий Банк встановляє кредит до $30,000,000, по $10,000,000 річно, щоб допомогти мексиканському урядови в розбудові шляхів.

„Ленд-Ліз" допомога.

Департамент хліборобства доносить, що біля 1,650,000,000 фунтів сільсько-господарських виробів вартости майже $200,000,000, доручено представникам британського уряду від квітня до 1. жовтня. Значну скількість тих виробів складали: скотарські продукти, включаючи сир, конденсове молоко, сухе молоко, свинину, смалець та яйці.

Секретар державних справ Гол подає до відома, що з Ісляндією була заключена „Лен-Ліз" умова.

Узброєння торговельних кораблів.

Президент підписав закон про відкликання трьох головних секцій закону про невтральність. Він також зажадав від Конгресу нової асигнації на $380,050,000 для воєнної фльоти, включаючи $120,000,000 на „оборонні заряджения" на торговельних кораблях. Секретар фльоти Накс каже, що перші узброєні торговельні кораблі вийдуть в море за тиждень. Узброєні кораблі будуть як на Атлянтику так і на Пацифіку. Узброєння кораблів вимагатиме від трьох до чотирьох місяців. Ці кораблі будуть заосмотрені воєнною залогою від 12 до 18 вояків.

Морська Комісія доносить, що протягом жовтня приступлено до будови 21 кораблів Свободи. Разом з попередними є їх 76. У вересню таких кораблів спущено на воду 3, в жовтні 4, в листопаді намічено спустити ще 3. Комісія додала до трьох кораблів, що служать для вишколення залоги, ще 4, аби на 1942 та 1943 р. випустити 15,000 моряків покладної, інжинірної та іншої корабельної служби.

Фльота.

Департамент фльоти повідомляє про захоплення американським кружляком „Омага", в рівникових водах Атлянтику, німецького торговельного корабля „Оденвальд", що плив під фальшивим американським прапором. Він плив з Йокагами (Японія) до Бордо (Франція) з ладунком ґуми на 3,000 тон та віз автомобілеві шини американського виробу. Секретар Накс сказав на пресовій конференції, що „Оденвальд" був одним з тих німецьких кораблів, що є на службі японських інтересів.

Три нищителі, один підводний човен та боєвий корабель „Індіяна" були спущені на воду. Таким чином цього року спущено 18 нищителів, 13 підводних човнів та 3 боєві кораблі. Боєвики збудовано пять місяців скорше сподіваного часу, підводні човни — на три місяці.

Артилерія.

Президент Рузвелт жадає від Конґресу додаткового призначення суми $6,687,000,000 для департаменту війни. З того $3,720,000,000 для артилерії та $779,000,000 для повітряних корпусів. Начальник артилерії, говорячи в Ґартфорд, Конн., сказав, що американські легкі та середні тенки мають більшу стрільну силу, скорість та рухливість, як теж „далеко більшу витревалість" ніж европейські. Він казав, що артилерійське управління виробило легку проти-тенкову гармату „спосібну збити кожний знаний тенк з дуже далекої віддалі".

Здоровля армії.

Департамент війни доносить, що смертність від хороб в армії є тепер менша ніж одна десята смертности з років 1917-18, а венерично хорих є менше ніж половина з того, скільки було в тих роках. Начальник моралі в армії, Осборн, каже, що більшість ЮСО (Юнайтед Сервис Організейшен) льокалів буде занято на Різдво. Управління армії дає до відома, що будуються польові льокалі в 37 таборах, щоб збільшити ріжного роду розривки протягом зимових місяців.

Цивільне постачання.

Директор цивільного постачання, Гендерсон, заявив, що продукція пасажирських ваґанів на лютий 1942 буде зменшена на 56 процентів в порівнанню з продукцією в лютім 1941. року, з 369,000 ваґонів до 174,000. Комітет при ОПМ радить відкласти день, від якого почне діяти заборона виробляти блискучі річи на автомобілях, з 15. грудня на 31. грудня. ОПМ призначив 112 літаків для американської торговельної служби на рік 1942.

Розділювання замовлень.

Морська Комісія повідомляє, що з того часу, як вона почала давати контракти дрібним фабрикантам, 14 місяців тому, тепер дістає машинерію та знаряддя для поспішного будування кораблів від 450 фабрик в 32 стейтах. Департамент скарбу видав брошуру під заголовком „Провадити справу з Відділом Охорони". Брошуру можна дістати безплатно у відділі охорони при департаменті скарбу, Вашинґтон, Д. К. Відділ розділювання контрактів відкрив ще 9 бюр, — разом 66.

Кокс і вугіль.

Координатор палива, Ікес, доносить, що продукція коксу за перших 10 місяців цього року була на 16 процентів більшою ніж за той же час минулого року. За цілий 1941. рік очікується рекордної продукції — 65,000,000 тон. Ікес також каже, що продукція антрацитового вугілля в Пенсилвенії по кінець жовтня 1941. була на 9 процентів вищою ніж за відповідний час 1940. року. Він каже, якщо таке відношення затримається, то загальна продукція за 1941. рік наближиться до 56,000,000 тон, найвища від 1934. року.

Ґазетчики продавцями марок оборони.

Департамент скарбу подає про вироблення пляну з управителями поширення ґазет, по якому 500,000 хлопців, що розносять ґазети, мають продавати марки оборони (Дифенз Сейвинґс Стемпс) в американських домах.

Хліборобство.

Департамент хліборобства заявляє, що в наступних кількох місяцях буде збільшення попиту на фармерські продукти з огляду на зріст прибутків споживачів та державних закупок. Фармерський прибуток від продажу продуктів збільшився на 15 процентів від звичайного сезонового прибутку за час від червня до вересня. Департамент також подає, що на 1. листопаду було занято в сільському господарстві 10,420,000 осіб, — найменше число для листопаду від 1925. року. Секретар Викард подає до відома про закладання загальної краєвої організації фармерів та службовців департаменту для розробки плянів повоєнної сільсько-господарської програми.

(Ці інформації подає ФЛІС на підставі урядових джерел. В них подано, що зроблено в справі оборони за цілий тиждень, включаючи пятницю).

ШІКАҐОВСЬКА ХРОНІКА

Подає СТЕПАН КУРОПАСЬ.

Листопадове Свято відбулося у нас цього року в тій самій салі школи Шопена, де вже 13 разів щорічно збиралися українці, щоби спомянути листопадові події 1918. року та віддати шану тим, кому шана за ті світлі події належиться. За моєї памяти, впродовж останніх 13 літ, школа Шопена була нераз і не два битком набита, а бували й роки, в самих початках й тепер, що було далеко до того, щоби цю велику салю заповнити. Цього року зібралося 300 людей, що вислухали концертової програми, промов та віддали поклін тіням листопадових героїв. Кожний з присутніх заплатив 40 чи 55 центів вступу а разом добровільними жертвами зібрано 126 долярів на допомогу акції, що попирає визвольні змагання українського народу. В концертовій програмі взяли участь два хори, української православної церкви ім. св. Володимира і православної церкви св. Юра з Вуд вулиці (російської). Були деклямації малих дівчат з парохіяльної школи на Ірі, фортепянове сольо п. Кордика та дует п. Юрченка і Мирошниченка. На святі промовляли д-р О. Тарнавський, полк. О. Шаповал і дописувач. Програмою свята провадив п. Остап Забитко. Свято влаштовано заходами О.Д.В.У. і У.С.Г.Д.

В цей самий день і час відбулося ще Листопадове Свято заходом о.о. Василіян і парохіяльної школи, на якому промовляв д-р С. Кочій, а шкільні діти і хор ім. Лисенка виповнили програму. Дохід зі свята призначено на удержання школи.

Новий щоденний часопис має на днях появитися в Шікаґо. Певна річ, що англійський, бо рекорду „Свободи" вже відай ніхто ніколи в Америці не побє. Вона піде до історії української іміґрації як перший і останній український народній щоденник в Америці.

Виходить у нас тепер одинокий ранній щоденний часопис „Шікаґо Трибюн", що має один мілйон читачів. Виходять ще пополудневі часописи, але раннім ранком „Трибюн" не має конкурента. Не від того, щоби не пробували багаті люди й собі рано зробити бизнес. На „цвинтарищі" таких спроб лежать поховані імена 13 таких часописів, що мали за собою людей і міліони та не могли встояти. Останній з них „Геральд енд Екземінер" вдержався 11 літ, і хоч стояв за ним відомий пресовий маґнат Герст, а часопис мав пів міліона читачів, то таки не міг встояти. А тепер має „Трибюн" з черги 14-го опонента. Є ним Маршал Філд III, міліонер, спортовець і філянтроп. Видає він нюйорський часопис „П-М" як першу спробу своєї нової діяльности. Бо міліонів доробилися Мормал-Філди не ґазетярством, а в департаментових склепах в Шікаґо. В недавній розмові з репортерами, які питали Маршал-Філда, чому він переносить поле своєї діяльности на журналістику, відповів, що має зайвих 600 міліонів долярів і хоче попробувати щастя в ділянці, в якій найлекше ті міліони стратити! Отжеж ось ті нові міліони вступлять як конкурент „Трибюн".

А одинокий ранній часопис „Трибюн", це також неаби яка штука. Описувати 80-літню історію існування цього часопису — це річ задовга і непотрібна. Виросла „Трибюн" на міліонове підприємство і є тепер власністю родини Мекормик. Одного разу за час свого існування „Трибюн" була над упадком, а виратувала її родина Маршал-Філдів позичкою.

Тепер „Шікаґо Тримюн" міститься у власному 8½ міліоновому хмародері на Мішиґен вулиці, що взноситься на 36 поверхів. „Трибюн" є ще власником радіової стації, „Ню Йорк Дейлі Нюз" разом з його 10 міліоновим хмародером, і безліч менших видавничих спілок в Америці і Канаді. Має свій власний ліс у Канаді, величини простору Карпатської України, звідки черпає дерево на папір. Читачі „Трибюн" платять річно 13 міліонів передплати, а за „Ню Йорк Дейлі Нюз" платять 22 міліони річно.

Отже конкурент сильний. Як буде звэтися новий часопис ще невідомо. Розписано конкурс на імя його, на який задумується видати 10 тисяч долярів.

Політичною плятформою нового часопису має бути беззастережне попертя політики президента Рузвелта. „Трибюн" такого попертя президентови не дає. Навпаки часто його критикує, головно за його загранишну політику.

Українська Громада в Мілвокі повідомляє мене, що рішила цього року відсвяткувати „Листопадиве Свято". Значить, що таке свято відбудеться, бо громада великий чоловік. А складається українська громада в Мілвокі з 103-го відділу У. Н. Союзу, з відділу Української Народної Помочі і церковної православної громади на Скат вулиці.

Мілвокі віддалене від нас 100 миль, але якби наші шікаґовські люди не мали де в неділю, дня 30. листопада виїхати, то добре було би їм запізнатися з українцями в Мілвокі, які в цей день в церковній салі будуть споминати листопадові події з 1918. року.

Стейт Іллиной дістав кукурудзяну корону за рік 1941. На підставі статистичних обчислень федерального уряду загальний збір кукурудзи в стейті виносить цього року 404 міліонів бушлів, або 72 міліони більше ніж минулого року. Пересічний збір з одного акра виносить 53 бушлів в нашому стейті, а лише 31 бушлів в цілій державі. Кукурудзяну корону носив довший час сусідний стейт Айова, про якого навіть зложено пісню „Стейт де росте висока кукурудза", та тим разом остався без корони. Є місця в стейті Іллиной, де збирають цього дива 80 бушлів з акра. В полудневій частині стейту Висконзин збирається рівнож дуже багато кукурудзи, та зогляду на короткий час дозрівання (веґетації) кукурудза цього стейту не видає так добре як вона виглядає.

Запорожець за Дунаєм появиться у нас на сцені старанням компанії Антона Рудницького. Вже ведеться підготовка до виступу, що має відбутися дня 20. січня в салі чеської „Соколовні" на Кедзі вул. Вправляється хор і інші музичні виступи. Справою займається о. Кирстюк, а помагає йому ціла православна громада. Вже появилися білети, що продаються в багатьох українських склепах і ресторанах.

Великі податки платять тепер громадяни стейту Іллиной. Пересічна людина не здає собі з того справи, що вона платить ріжного рода податки, навіть про це не знаючи. З річного приходу громадян стейту 28 відсотків іде на заплачення податків, місцевих, стейтових і федеральних. Коли відсотки обернути в доляри, то кожний громадянин платить 175 долярів річного податку. В стейті є 15,155 податкових урядів, що збирають податки від шкільного починаючи, а на податках боротьби з комарями кінчаючи. Зі загальної суми податків стейт дістав 255, а федеральний уряд 808 міліонів долярів. З податків, які люди платять, а про них не знають, є податки від алькоголю, тютюну, дарів, поштових значків, цукру, вугілля, забав і транспортаційних білетів.

Фінансовий Звіт української парохії о.о. Василіян на Окслей виказує, що парохія має ще 28 тисяч а школа 22 тисячі довгу. Звіт дальше виказує, що починаючи від 1938. року річні доходи з вкладок парохіян були около 3 тисячі річно, що недільні збірки в церкві виносили від 4-5 тисяч, та що винайм салі приносив около 2,000 дол. річно.

Парохія видала на уліпшення цвинтаря, направу доріг, водопроводи і памятний хрест 9,160 долярів. Кошта Евхаристичного Конгресу винесли 9,165 долярів, інсталяція нової системи освітлення в церкві 5,158 долярів, а мальовання і вентиляція 5,700 долярів. До довгу церкви зачислено також суму 15,000 долярів на закупно дому для Сестер Василіянок. З додатків до звіту виходить, що за останні 4 роки сплачено 12 тисяч шкільного довгу, які то гроші о.о. Василіяни придбали уряджуванням місій по ріжних українських громадах.

Лише четвертина парохіян платить 10 долярів річної колекти, а якби всі платили то не булоб недобору. На удержання парохії потреба назбирати підчас неділь 250 долярів, а збирається що неділі на церковні таци лише 110 долярів. О.О. Василіяни обчисляють, що їхні парохіяни видають 2 міліони долярів на ріжного рода закупи до дому. Велика частина тих грошей іде на безвартісні річи, а можна би їх обернути на українську пресу, церкву і інші українські інституції, а тоді вони і не потерпілиб фінансових недостач.

Як Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських інституцій чи американських визначних людей).

Мілвіл, Н. Дж. — Товариство Запорозька Січ, від. 347 У. Н. Союзу, закупило три примірники „Історії України" М. Грушевського і призначило по одному примірникови до місцевої бібілотеки в Мілвіл, а далі до містових бібліотек в Бриджтон і Вайлинд.

Картерет, Н. Дж. — Український Горожанський Клюб замовив один примірник „Історії України" в англійській мові й призначив для Картерет Фрі Поблик Лайбрері.

Д. Б., Рачестер, Н. Й. — Пригадка прийшла запізно. Вже проголошено. Але це нічо. Прийде більше замовлень, то потім проголосимо щераз усе разом.

ГЕНРІ НОРВЕБ, американський амбасадор у південно-американській републиці Перу, що має стати амбасадором у Гавані, на Кубі, звідки перенесено Джорджа Месерсмита на амбасадора в Мексику.

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БИЗНЕСМЕНІВ.

УВАГА! МІЛВІЛ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ!

ТОВ. ЗАПОРОЗЬКА СІЧ, ВІД. 347. У. Н. СОЮЗУ

буде

ПОСВЯЧУВАТИ НОВИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРАПОР

на місце старого

В НЕДІЛЮ, 7. ГРУДНЯ (DECEMBER 7, 1941)

Запрошує до участи від. 331., Молодечий Відділ 457. з Кармел Ровд, від. 307., від. 261. з Віліямставн, і від. 378. з Вудбайн, Н. Дж.

Товариська Служба Божа розпічнеться **в годині 10. рано в церкві на Hogben Rd.** По Службі Божій **посвячення Прапора,** котрого доверишть **о. Іван Савчук,** парох з Філядельфії. По церковній церемонії відбудеться **Бенкет на гали Українських Американських Горожан.** Врученням прапорщикам Американського Прапора займеться місцева **Американ Ліджен.** Головний реферат про значіння Свята виголосить в українській мові представник У. Н. Союзу, **д-р Лука Мишуга.** До молоді буде говорив в американській мові **А. Яремко** з Філядельфії. Також будуть говорити міські бесідники. **Вступ на галю 75с.** **Комітет Свята.**

УВАГА! ДІТРОЙТ І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧА ТЕАТРАЛЬНА ТРУПА

при Корпорації Українського Робітничого Дому

в 25. річницю своєї мистецької праці

відограє драму на 5 дій під назвою:

ЯСНІ ЗОРІ

В НЕДІЛЮ, 7. ГРУДНЯ (DECEMBER 7, 1941)

точно в годині 3:15 пополудні

В УКР. РОБ. ДОМІ, CARPENTER & MITCHELL. ВСТУП 50 ЦНТ.

Шановні Громадяни і Громадянки! В річницю 25-літньої праці Укр. Роб. Театр. Трупа під управою диригента **гром. П. Сікорського** і режісера широко знаного на укр. сцені **П. Провального** беруть участь місцеві і позамісцеві театральні і співацькі сили: **В. Українець, Павліна Жукова, Віра Осадчук, А. Соловій, Тетяна Баранова, П. Провальний, Йосиф Ґашин, Д. Возняк, Зола, Д. Федак, Ст. Присташ, Ю. Гулик, Ів. Щербатий, М. Марків, Кулинич, Машталір, Бригс, Ст. Віхар, О. Явний, Г. Файфер, М. Полний, І. Лукавий, І. Строхманчук, П. Цідульський, Д. Руснак, Ф. Стахура, В. Фургаль, М. Кубрак** і інші. Отож проситься Шановного Громадянства взяти численну участь, а за виконання взірцевої програми ручать усі ці вичислені аматорські і співацькі театральні сили. **Весь чистий дохід з даного ювилею піде на рекордування пісень проф. Кошиця.**

КОМІТЕТ.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО!

ВЕЧІР СМІХУ І ЗАБАВИ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, 7. ГРУДНЯ (DECEMBER 7, 1941)

В САЛІ УКРАЇН. ПРАВОСЛ. ГРОМАДИ, 2280 W. 11th ST.

В програму входять: **Виступ капелі найкращої на світі, сольо Карузо, операція, імітація, сольо Oh Johny, Daddy, сцена з голярні, симфонічна орхестра і багато інших цікавих і веселих точок.**

Майстер церемонії артист київського театру П. ҐУРСЬКИЙ.

Костюми від **п. Бражника** з Ню Йорку.

Початок у 5. годині. **Вступ лише 35 ц.**

Коли ви хочете добре посміятись і забути все лихо, то приходьте самі і кличте своїх знайомих.

НА РІЗДВО

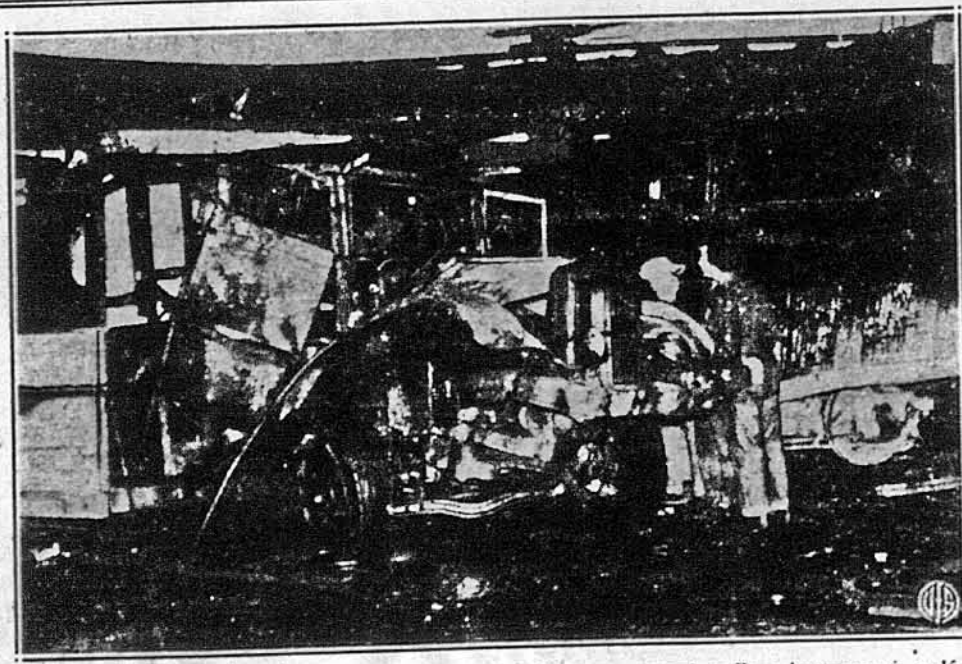
Книгарня „Свободи" вишле ваше різдвяне замовлення просто до вас, або на адресу того, котрому ви хочете дати дарунок, так щоби вони дістали дарунок на Різдво. Кожне замовлення ми опакуємо в гарний різдвяний папір і до нього залучимо картку, що це дарунок від вас. Не зволікайте, а зомвляйте тепер:

- [ ] **ІСТОРІЯ УКРАЇНИ,** Михайла Грушевського, в англійській мові $4.00
- [ ] **БОГДАН: ГЕТЬМАН УКРАЇНИ,** Ю. Вернадського, в англійській мові $2.50
- [ ] **АЛЬБУМ РЕКОРДІВ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНІХ ПІСЕНЬ,** Проф. А. Рудницького і Марії Сокіл, 3 рекорди, в гарно прикрашенім альбомі $3.00
- [ ] **201 УКРАЇНСХКИХ НАРОДНІХ ПІСЕНЬ,** на піяно, зі словами $2.50
- [ ] **ПИСАННЯ БОГДАНА ЛЕПКОГО,** два томи, проза і вірші $4.00
- [ ] **ЛЮБОРАДСЬКІ** А. Свидницького оповідання $1.00
- [ ] **КОБЗАР ШЕВЧЕНКА,** 707 сторін $2.75

Замовлення треба висилати до:

"SVOBODA"

81-83 Grand St.. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ЇХАВ КРІЗЬ ТРАМВАЙ. — На одному важному перехресті в Лос Анджелесі, в Каліфорнії, нафтовий „трок" не хотів ждати на переїзд „стрітікари", але погнав просто на неї. Переїхав скрізь середину трамваю, але вбив одну людину й важко ранив вісім.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РОСФОРД, О. — Річні збори Бр. св. Михаїла, від. 235., відбудуться в неділю, 7. грудня, в год. 2., в У. Н. Домі. Буде річне справоздання і вибір уряду на 1942. рік. Обовязком кожного члена бути присутним. Не присутні члени підлягають карі 50 ц., урядники 1 дол. — За уряд: І. Крупяник, предс.; М. Денько, кас.; І. Шестак, секр.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ОКСФОРД, Н. ДЖ.

З орґанізаційних зборів Союзового Відділу.

Бачучи, що відділи У. Н. Союза працюють та поступають вперед, постановили й ми, управа нашого відділу, запросити союзового орґанізатора п. Василя Загаєвича, на орґанізаційні збори. Це сталося й дня 12. жовтня ц. р. в нас відбулися орґанізаційні збори, на які прибув не лиш сам орґанізатор п. Загаєвич, але також нововибраний головний радний У. Н. Союза п. адв. Іван Романишин з Нюарку, Н. Дж.

Збори відчинив короткою промовою п. Панько Коваль, який представив промовців. П. Загаєвич у довшій промові пояснив членам як також гостям, головно членам Українського Національного Клюбу, про ціли та завдання Українського Народного Союзу. Є це запомогова орґанізація, яка обєднує тих американців, що походять з України та є українського народу. Крім звичайного асекураційного підприємства, Союз веде також культурно - національну роботу, виховує українських емігрантів на добрих горожан Америки. Тому то такої орґанізації повинні належати всі українці та їх діти, бо багато є між ними таких, що не належать до жадних запомогових орґанізацій.

Після п. Загаєвича промовляв головний радний адв. Романишин. Він говорив до молоді в анґлійській мові та представляв її які користи вона може мати з членства в У. Н. Союзі. На доказ про це, що при своїх орґанізаціях можна навчитися також і мови, п. Романишин промовляв також українською мовою.

На другий день секретар 174. відділу та п. Загаєвич перейшли по наших громадянах та зорґанізували 26 нових членів до Батька-Союза. Добр. Гамер записав 5 своїх дітей та зобовязався вписати тих, що жонаті вже, отже в його рідні буде 11 членів У. Н. Союза. Вписалися також п. Антін Кучмак, брат Гриць і синок Данилко. Він є відомим нашим бизнесменом, що має великий гараж та є головою Українського Національного Клюбу. П. Гринько Ковальчук приступив в члени разом зо своєю дружиною й двома дочками, пані Ксеня Михайловська, вдова по бл. п. Петрові, вписала двох синів і дві дочки. Обіцяла, що й решта її дітей стане членами, а є їх всіх 11. Вони дуже примірні люди та тішаться добрим іменем в нашій ґромаді. Підписаний вписав свого 9-літнього внука Роберта Саврана.

Оце є наш скромний вклад в розбудову нашої великої орґанізації. Це небагато, але будемо старатися, щоб приєднати якнайбільше членів в її ряди. Віримо, що нам вдасться довести, що кожний наш громадянин та його родина стануть членами Батька-Союза.

Андрій Савран.
секретар зборів і 174. відділу.

ШЕРОН-ФЕРРЕЛ, ПА.

Слово до місцевих і довколичних Союзовців.

Від квітня я є в Шероні. Відвідую людей й чую нарікання зі сторни урядників місцевого відділу У. Н. Союзу на те, що тяжко оживити відділ і притягнути нових членів, та що мітинґів майже нема, а секретар мусить ходити хата від хати й збирати вкладки. В дійсности як би не ці секретарі, то можеб і деякі відділи давно заспали. До того тяжко прийти до порозуміння й між маленькими місцевими відділами. Хоч й би й тут: є 386 відділ в Шероні, що числить всього 40 старших й кільканацять дітей членів. Є 385 відділ в сусіднім близенькім Феррел, що числить ледви кільканацять членів й тяжко їм прийти до згоди та порозуміння. А читаємо „Свободу", як то великі - сотенні відділи годяться, лучаться і ведуть працю по братерськи, відкидаючи на бік особистости. Був тут і новий відділ 420, з самої молодіжи та получився з 386. Це гарне діло. Треба, щоб і ці два: Шерон-Феррел зеднались і створили одну силу, тоді лекше буде й мітинґи відбути й членів приєднати. Ці завваги роблю на підставі того, що говорять самі члени.

Тепер що до малого числа членства. Самі члени нарікать все на когось, що „не робить, не орґанізує, не вступає в ряди, лінується" і таке інше. А хтож має нас орґанізувати? А чиж не мало то разів обїжджав головний урядник чи орґанізатор? Мало вилято слів, мало пишеться в „Свободі"? Як же інакше орґанізувати? Таж говориться і пишеться до вас, дорогі Союзовці, що ви є орґанізаторами. Від вас залежить сила Батька Союзу. Стоїте самі, стоять в Союзі ваші діти, це слава. Але це замало. Намовляйте й інших до Союзу. Коли кожний старший член придбає тільки одного нового, то число зараз подвоїться. А ті нові далі мають працювати. Наш Батько Союз числить коло 40 тисяч членів, і понад 5 міліонів маєтку. Цеж наше. Це хай нам послужить за матеріял, як говорити й намовляти до вступу. Дорогі Шеронські й Ферелські Союзовці! Возьміться за діло! Зеднайте вище названі оба відділи в одно, приєднайте ще раз стільки членів й покажіть, що в Шерон-Феррел й околицях стане одий сильний відділ. Скажете, де взяти людей в члени? Їх тут аж забагато. В згаданих місцевостях можна начислити звиж 150 родин, а тільки покищо 20 є в Союзі. Де решта? Є й кільканацять родин в іншій орґанізації. Також добре. А де решта? У большевиків? Памятайте, що свій коли не заплаче, то хоч скривиться, каже наша пословиця... Ідіть же Союзовці хата від хати й приєднуйте нових членів і єднайтесь довкола Батька — У. Н. Союзу.

о. С. Мусійчук.

ДОВГА НИТКА. — 10-літня Джові Вокер з дому для сиріт вояків у Ню Йорку сповиває свою пайку, шиючи дарунки для дітей британських вояків.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

М. Ф., Ембрідж, Па. — Ми вже писали у тій рубриці, що залягаємо з багатьома дописами. Усе те є вже набране в друкарні, а тільки жде на місце в газеті.

МУЖЧИНА НАРЕЧЕНОЮ. — Джостейн Рутмен, 42-літній мужчина з Мавнт Етна, Айова, вдавав „чесну, працьовиту дівчину", щоб охочі до женячки кавалери платили йому кошти переїзду. Він признався, що здурив у цей спосіб 18 „наречених". За те, що він уживав до обману почти, суд засудив його на шість місяців вязниці.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МЕНВІЛ, Р. АЙ. — Квартальні збори Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181., відбудуться в неділю, 7. грудня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі на Компилай Гил. Обовязком всіх членів прийти на означений час. Буде вибір уряду на 1942. рік. Напоминається довгуючі члени, щоби заплатили свої довги. Неприявний член буде караний. — Ю. Ясінчук, предс.; П. Тиняк, кас.; П. Черкас, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — **Річний мітінґ** Бр. св. Василія, від. 168., відбудеться в неділю, 7. грудня, в гали У. Н. Дому, 760 Стейт Стр., в годині 3. пополудні. Напоминається всіх, щоби прийшли начас. Буде звіт відділових урядників за цілий рік, також контр. комісії. Буде вибір уряду відділу на 1942. рік. Отож старайтесь прийти всі і начас. — За уряд: Григорій Дячишин, предс.; Микола Марків, кас.; Пилип Маник, секр.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

Дня 24. листопаду 1941. року помер довголітній член Бр. Ст. О. Николая, від. 344. У. Н. Союзу в Бовнд Брук, Н. Дж.,

ОЛЕКСА ЯВДОЩАК.

Покійний пішов в понеділок, 24. листопаду, до роботи і вже не вернувся живий до дому. Помер при роботі коло 9. години рано.

Покійний походив зо села Довжанка, повіт Еернопіль, Галичина. Прожив 56 років.

Оставив у смутку жену Франю.

Похорон відбувся в пятницю, 28. листопаду, з угорської церкви в Менвіл, Н. Дж.

Покійного Олексу члени Бр. Св. О. Николая і при великім здвизі знайомих відпровадили на вічний спочинок.

Нехай прибрана земля Вашингтона буде Йому пером!

Гр. Ґеба, секр.

Наглою смертю, вертаючи з праці, помер у Ню Йорку 1. грудня ц. р. в год. 10:30 вечером

ІВАН БАЗАР

член 204. від. У. Н. Союзу в Ню Йорку, Н. Й.

Похорон відбудеться в суботу, 6. грудня, в год. 8:30 рано, з похоронного заведення Петра Яреми, опісля до церкви св. Юрія, звідки на цвинтар.

Всі члени відділу, вільні в суботу від праці, зобовязані взяти участь в похороні Покійного. В пятницю, 5. грудня ц. р., в год. 7:30 вечером, в похороннім заведенні відбудеться панахида за Покійного.

Уряд 294. в. У. Н. С.

DEFENSE BONDS QUIZ

Q. I am a machinist in an airplane factory. When the war is over I may be laid off. How can I prepare for that time?

A. Make systematic and regular purchases of Defense Savings Bonds. They will give you a substantial reserve which you can fall back on in the period of readjustment after the emergency.

Q. To what very large group of Americans does the Government look particularly for extensive buying of Defense Bonds and Stamps?

A. People in the middle and lower income brackets, where many of the most rapid increases in national earnings have taken place. This immense part of our population can be especially effective in reducing national purchasing power by buying Bonds and Stamps, thus aiding the country's defense program, while helping to keep down the cost of living.

NOTE.—To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C. Also Stamps now are on sale at retail stores.

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК
ВИРІБНИК і ПРОДАВЕЦЬ
МЕБЛІВ
"GRANT CIRCLE UPHOLSTERY CO., Inc."
2469 WEBSTER AVENUE
Near 188th St.
BRONX, N. Y.
Має на складі РІЖНІ МЕБЛІ доброї якости, по дешевій ціні.
Telephone: FOrdham 5-4666.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ
З КОВЕРТАМИ
З ГАРНИМИ ВІРШАМИ
5 центів штука, — 6 за 25 центів.
Не чекайте до останньої хвилини, замовляйте картки тепер, поки ще є добрий вибір. Замовлені пізніше різдвяні посилки можуть задержатися на почті через святочну глоту й Ви їх не отримаєте начас. Вишліть моні-ордер, або марки сьогодня і будьте певні, що будете мати чудові картки на Різдво.
Належитість треба залучити разом з замовленням. На C. O. D. не висилається.
"SVOBODA," P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.
Вишліть мені ____ карток за що залучаю $______
Імя ______
Адреса ______
Місто ______ Стейт ______

ФАРМИ НА ПРОДАЖ
ФАРМА 110 акрів землі, зараз коло Гайвей, тілько три милі від фабричного міста Милвил. Широка своя ріка, свої риби. Дім 8 кімнат, курники на 5,000 курей і інші будинки. Електрика всюди. Та фарма надається і для двох спільників. Ціна $3,300. Пишіть або приїзджайте зараз, бо то є „барґен". 276,-
B. MATOLICZ,
R. D. 1. Box 20. Bridgeton Pike
Millville, N. J.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ
ҐРОСЕРНЯ-ДЕЛІКАТЕСЕН з найновішим уладженням для торговлі содою, мороженим, цукорками, на продаж з домом або без дому. 278-80
329 WEST KINNEY STREET, NEWARK, NEW JERSEY.

НАЙДУТЬ ПОСАДУ
УКРАЇНСЬКА католицька парохія св. Апп. Петра і Павла в Клівленд, Огайо, пошукує доброго ДЯКО-ВЧИТЕЛЯ, який крім дяківства знав би знаменито провадити хором та уладжувати ріжні представлення. Платня після умови. Слабі дяко-вчителі нехай не подаються. Зголошувати належиться на адресу: 278-80
Rev. D. GRESKO,
2280 W. 7th St., Cleveland, O.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ
Вже маємо календарі на 1942. рік. Просимо наших агентів і сторників замовляти календарі якнайскорше. Для сторників виробляємо календарі і друкуємо їх фірму.
Чудові Краєвиди. Патріотичні, Релігійні, Дівчата і Діти в ріжних позах. Свята зазначені червоно, пости зазначені рибою. Ціна одного календаря з пересилкою 25 ц. 5 Календарів за $1. 12 Календарів $2.25. 25 Календарів $3.75. 50 Календарів $7.00. 100 за $12.50.
Різдвяні Картки „Христос Раждається", в формі книжечок з відповідними віршами, ціна за дозин 60 ц. 50 карток $1.75. 100 карток $3.00 з пересилкою. Шалінові хустини білі або чорні з рожами, одна $2.25 з пересилкою. Червоні Коралі до українського строю, 3 шнурки $2.00. 4 шнурки $2.50. 5 шнурків $3.00. На складі Мід, Опихана пшениця, Мак і багато інших річей, потрібних на Свята. Спис календарів посилаємо даром. 263
Замовлення посилайте до:
UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St., New York, N. Y.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ Й ОКОЛИЦЮ
МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з цею прегарною металевою труною, двома автами, караваном, бальсамуванням, вживанням Похоронного Дому і т. д. $295.00
Все, чого треба, з виїмком одіння й належитостей за церковну відправу й цвинтар.
S. KANAI KAIN
433 State St., Perth Amboy, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
Main Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347
Branch office (Філія):
969 SOUTH BROAD STREET,
TRENTON, N. J.
Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150.
Обслуга найкраща.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7561.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel.: Melrose 5-6577

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ БУДУЧЧИНУ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ТАРЗАН, ч. 456. За пімсту.

Як смертельно зранений Ґуйон впав на землю, Вилйено взяв за руку Зелю і Тома, та почав разом з ними утікати.

Втім старий слуга вийшов до передсінку, де відбувався поєдинок. „Нещастя на нас!" закричав він. „Наш любий пан вбитий!"

Відразу почали збігатись слуги. Заметушився цілий дім. Деякі слуги завважили, як лихий Вилйено втікав разом з дівчиною і хлопцем.

„Пімсти, пімсти за нашого пана!" закричали слуги і пірвавши в руки мечі пігнались за втікаючим Вилйеном.